

11434

11. 1969.

Delavski glas

GLASILO KOMBINATA DELAMARIS

INTERNA IZDAJA

LETO XI.

IZOLA, JANUAR 1969

11434

STEV. 1

Aprila volitve v predstavniške organe

KANDIDIRANJE: NAJBOLJ ODGOVORNA NALOGA SINDIKATOV IN SZDL

Samo še dva dobra meseca je do volitev vseh poslancev vseh zborov zvezne in republiške skupščine in odbornikov občinskih skupščin. V tem kratkem roku moramo v sindikatih opraviti še veliko dela. Organizatorja volilnih priprav sta namreč SZDL in Zveza sindikatov (za volitve v zbor delovnih ljudi). Sindikati so zato kot organizacija prvenstveno dolžni svojim članom zagotoviti, da bodo v skupščine in njihove organe izvoljeni zares sposobni ljudje, preizkušeni v naši samoupravni praksi, ki se v svoji sredi — v delovnih organizacijah, kjer delajo, in v družbenopolitičnih skupnostih, kjer živijo — odlikujejo s svojimi naprednimi stališči, ki jih odlikujejo njihova delovna sposobnost in delovni rezultati, ki jih odlikuje ugled in zaupanje pri delovnih ljudeh in ki so osebno pripravljeni vključiti se v skupščinsko delo in s svojim vplivom in ustvarjalnostjo prispevati k še bolj pospešenemu razvoju naše družbe.

Volilne priprave so lahko uspešne samo ob sodelovanju družbenopolitičnih organizacij, ki edine lahko zagotovijo izvajanje sprejetih načel demokratičnega postopka za izvolitev ter polno uveljavljanje in spoštovanje postavljenih kriterijev, in ki tudi edine lahko onemogočajo morebitne pojave nesocialističnih teženj. Zato je druga prioriteta naloga sindikatov prizadevati si za kar najboljšo kadrovske strukturo skupščin od občinskih do zvezne. Toda glede na dejstvo, da se je pri dosedanjih volitvah v strukturi venomer zmanjševala udeležba neposrednih proizvajalcev, žena in mladine ter je prevladala struktura vodilnih delavcev, je pred sindikati — kot tudi pred drugimi naprednimi socialističnimi silami — izredno odgovorna naloga in ta je pravilen pristop že k predhodnemu evidentiranju možnih kandidatov.

Sindikati morajo omogočiti javno razpravo o vseh z volitvami povezanih vprašanjih, predvsem pa uveljaviti natančno spoštovanje kriterijev za evidentiranje in kandidiranje.

Se zlasti pomemben bo kandidacijski postopek in v okviru tega v sindikalnih in krajevnih organizacijah SZDL predhodno evidentiranje kandidatov za odbornike in poslance. To predhodno evidentiranje naj bo končano do konca tega meseca, med prvim in 11. februarjem pa bodo seje kandidacijskih konferenc v delovnih organizacijah in seje krajevnih kandidacijskih konferenc. Na njih bodo predlagali in sprejeli kandidate za odbornike občinskih skupščin, obravnavali in predlagali možne kandidate za poslance in izvolili delegate za občinske kandidacijske konferen- ce. Izvršni odbori sindikalnih or-

ganizacij naj pri tem v polni meri sodelujejo.

Ves sedANJI kandidacijski postopek teži za tem, da onemogoči star način kandidiranja, ko so o kandidatih za odbornike in poslance odločali v ozkem krogu. Po novem bodo zato morale občinske kandidacijske konference SZDL skrbno proučiti predloge kandidatov in sindikati morajo posvetiti tem sejam vso pozornost in storiti vse, da bodo za kandidate izbrani zares najboljši.

V novih skupščinah bodo morali biti ustrezno zastopani neposredni proizvajalci, delavci in delavke, toda nujno je tudi, da bolj smelo vključujemo v predstavniške organe mlajše ljudi, ki so se s svojim članom in sposobnostjo družbenopolitično že uveljavili.

Člani kolektiva — vključimo se v predvolilno aktivnost!

LETNI PLAN PROIZVODNJE GOTOVIVH IZDELKOV

DOSEŽEN S 100,5 %

Po posameznih proizvodih pa je stanje za leto 1968 naslednje:

Nesterilizirane ribje konzerve	66,7 %
Sterilizirane ribje konzerve	112,8 %
Predjedi	71,0 %
Paradižnikov koncentrat	136,3 %
Juhe	77,8 %
Ribja moka — olje	93,1 %
Rafinirano olivno olje — kantice	81,2 %
Ekstrakti kave	55,4 %
Pražena kava	142,2 %
Jajca v prahu — lastna proizvodnja	40,6 %
Jajca v prahu — usluge	67,2 %
Mesne konzerve	57,3 %
Proizvodnja embalaže	91,3 %
Kavovine	117,8 %
Novi proizvodi	58,3 %

V letu 1968 so bili proizvedeni še sladoled, oplemenitenje maščob in osvežilni robčki, ki pa niso bili zajeti v letni plan.

Iz poročila priprave dela

Pristop k sporazumu o zunanjetrgovinskem sodelovanju v prometu juh

Sredi novembra lani je sestanek predstavnikov proizvajalcev juh, Zvezne gospodarske zbornice in zveznih organov dal iniciativo, da se formira grupacija proizvajalcev juh pri Zvezni gospodarski zbornici, ki naj s samoupravnim dogovarjanjem reši vprašanja koordiniranega nastopa na zunanjih tržiščih in ureditve odnosov na domačem trgu.

Rezultat dogovora proizvajalcev je sporazum o sodelovanju v zunanjetrgovinskem prometu juh. Sporazum obvezuje podpisnike na načrtno in usklajeno nastopanje na tujih tržiščih in preprečuje nesmotrne izvozne in uvozne posle. Urejeno je dogovarjanje o programu proizvodnje in izvoza, programiranje uvoza v skladu s potrebami domačega trga in organizacija nastopanja na tujih trgih. Za pospeševanje izvoza je predviden poseben sklad.

Organi sporazuma, izvoljeni izmed podpisnikov, bodo izvajali te naloge s pravico, da proti kršilecemu sporazuma izrekajo sankcije.

Po predpisih, ki urejajo to stvarino, je sporazum obvezen za vse delovne organizacije, če so vanj vključena tista podjetja, ki so v preteklem letu ustvarila najmanj 75 odstotkov skupnega zunanjetrgovinskega prometa jušnih koncentratov. Sporazum je za naše podjetje koristen, ker bo omogočal načrten izvoz in ker nam bo zagotovil, da bo uvoz juh v Jugoslaviji resnično usklajen s potrebami našega tržišča.

Delavski svet je na svoji seji dne 16. 1. 1969 sprejel naslednji sklep:

»Kombinat konzervne industrije »Delamaris« Izola pristopa kot podpisnik k Sporazumu o sodelovanju v zunanjetrgovinskem prometu koncentriranih juh.

Predstavniki podjetja v organih sporazuma je glavni direktor Maksimilijan SIŠKO, njegov namestnik pa direktor izvozno-uvoznega sektorja Boris GREBENC.

Gregor Kirn

Prizadevanja za izboljšanje položaja našega podjetja

Na seji delavskega sveta dne 16. januarja je glavni direktor Maksimilijan SIŠKO poročal o akcijah, ki so se pričele konec preteklega leta s ciljem izboljšanja stanja morskega ribištva in ribje predelovalne industrije. Naša aktivnost je imela za cilj, da skupaj z ostalimi jugoslovanskimi organizacijami ribištva in ribje predelovalne industrije dosežemo ugodnejše pogoje gospodarjenja.

Glavni direktor, republiški poslanec organizacijsko političnega zbora Skupščine SRS in predsednik SO Izola so obiskali republiškega sekretarja za gospodarstvo in obravnavali položaj našega podjetja. Pridružili smo se akciji jugoslovanskih ribiških organizacij za izboljšanje stanja; osnovne zahteve, združene v 10 točkah, ki jih je IS SRH posredoval zveznim organom, je obravnavala Zvezna skupščina. Glavni direktor je prisostvoval seji dveh odborov Zvezne skupščine ter razgovoru s članom ZIS tov. Marinom Cetinićem. Akcija je že uspela v tem, da so nam za to leto ukinjene obresti na poslovni sklad. Ostale zahteve bodo reševane v tem letu ter lahko pričakujemo, da bodo po večini ugodno rešene. Uspeh akcije se kaže že samo v tem, da smo spoznali, da je družba zelo zainteresirana za morsko ribištvo in se zaveda, da je ta veja gospodarstva preobremenjena z dajatvami.

Naše podjetje še posebej uveljavlja pravico do koriščenja sredstev odškodnine za lov italijanskih ribičev v našem morju. Odkar nam je bila ta pravica z zveznim predpisom pred skoro 4 leti odvzeta, si prizadevamo za spremembo nepravilnega zakonskega določila. Upamo, da bomo s tem tudi uspeli, saj je republiški sekretariat za gospodarstvo SRS že podal predlog za spremembo zakona, pa tudi zvezni organi so z našimi stališči seznanjeni.

Na vprašanje predsednika delavskega sveta, če je na področju prometa ribjih izdelkov mogoče doseči dogovor proizvajalcev glede tržnih pogojev — cen, rabatov itd., je glavni direktor pojasnil, da takšno dogovarjanje, za katerega se tudi Delamaris zavzema, dosedaj ni bilo uspešno, ker so majhni proizvajalci, ki se nahajajo v težavah, onemogočili uspešno dogovarjanje.

PREDLOG PROIZVODNEGA PLANA ZA LETO 1969 PRED UO

Na seji upravnega odbora 26. decembra 1968 je bil obravnavan predlog proizvodnega plana in ulova za leto 1969. Predlog predvideva 19,4 odstotka večjo proizvodnjo nasproti letu 1968 in 28,6 odstotka večjo nasproti letu 1967. Ugotovljeno je bilo, da povečanje predstavlja za vse službe precejšnje obremenitev, prav tako pa tudi za celoten kolektiv in samoupravne organe. Strokovne službe menijo, da je tako povečanje nujno, posebno glede na povečanje delovne sile, mehanizacijo, nove dajatve, premik v OD, 42-urni delovni teden itd.

Upravni odbor se je zavzel, da je treba skozi celo leto zagotoviti nemoteno proizvodnjo za vse zaposlene, brez brezplačnih ali obveznih dopustov, kot se je to dogajalo preteklega leta.

Predlog plana je postal za operativno planiranje v letošnjem letu osnovni dokument, ki ga bo delavski svet kompleksno s finančnim planom obravnaval, ko bodo sprejeti vsi finančni instrumenti glede obveznosti podjetja.

V razpravi je bilo poudarjeno, da nas izkušnje preteklega leta opozarjajo, da moramo pred dokončnim sprejetjem plana zagotoviti neoporečnost izdelkov, predvsem slane ribe. O tej garanciji neoporečnosti izdelkov slane ribe bodo samoupravni organi še razpravljali.

Iz zapisnika seje

Evropska gospodarska skupnost (EGS) in izvoz naših ribjih konzerv na ta tržišča

Ta gospodarska integracija ima predvsem za cilj, da ustvari pri vseh svojih članicah enotno gospodarstvo ter s tem izenači življenjski standard prebivalstva.

Razvoj integracijskega procesa v tej skupnosti je precej kompliciran in počasen (EGS je ustanovljena 1957), kajti upoštevati je treba, da so v to skupnost vključene države z zelo različnimi strukturami gospodarstva. Kot je znano, sestavljajo to gospodarsko skupnost ZR Nemčija, Italija, Francija, Belgija, Nizozemska in Luksemburg.

Skupnost je nastala kot rezultat raznih gospodarskih interesov in pritiskov na posamezna tržišča članic EGS, bodisi s strani ZDA, SEV, EFTE in vplivov iz drugih držav.

S tem prispevkom bi rad pojasnil področje, ki nas najbolj zanima in žal tudi prizadene. Gre za izvoz ribjih konzerv v države članice EGS. Ta panoga je priložena kmetijstvu, ki ga obdeluje posebna podkomisija pri komisiji v Bruxellesu.

Da bi skupnost lahko dosegla čimprej svoj cilj — izenačitev tržnih pogojev — štiti lastno kmetijsko in industrijsko proizvodnjo, s tem pa tudi ribolov in ribjo predelovalno industrijo svojih članic. Navedena podkomisija pripravlja intenzivno tako imenovani TRŽNI RED (Marktordnung). Osnutki tega tržnega reda za ribe in ribje konzerve so v obdelavi. Predvideno je, da bo stopil v veljavo 1. 7. 1969. Določila tega reda so za nekatere prehrabene proizvode že v veljavi (riž, sladkor, mlečni proizvodi, perutnina itd.).

Tržni red določa urejanje celotne blagovne politike, politiko cen in drugih pogojev za trgovanje med članicami oz. o blagu, ki se proizvaja v eni ali več državah EGS in prodaja v drugih državah — članicah. Prav tako ureja ta red tržne (nabavne in prodajne) pogoje za blago, ki ga posamezne članice te skupnosti uvažajo iz drugih integriranih (EFTA, SEV), neintegriranih (ZDA) ali tako imenovanih tretjih držav (Norveška, Japonska, Španija, Jugoslavija itd.). V okviru predpisov tržnega reda se bo moral odvijati tudi izvoz blaga iz držav članic EGS. Tehnika izvajanja določil tržnega reda je pri nekaterih skupinah kmetijskih proizvodov zelo komplicirana. Za našo skupino — ribje konzerve — so dosednji osnutki in drugi materiali še posebej zapleteni. Na preprost način bom skušal v naslednjem prikazati izvajanja določil tega reda.

Uvoz sardin v države članice EGS

Cena za 1 karton sardin 1/4 club decollage v olivnem olju, C & F Hamburg, Rotterdam ali Anvers (neocarinjeno) znaša n. pr:

iz Portugalske	\$ 10.—
iz Španije	\$ 9.—
iz Jugoslavije	\$ 10,50.—
iz Italije in Francije	\$ 11.—

(cene portugalskim sardinam so letos izredno visoke zaradi slabega ulova).

BORIS GREBENC
vodja izvozno-uvoznega sektorja

Iz gornjega pregleda izhaja, da je cena sardinam, proizvedenim v obeh državah članicah EGS (Italija in Francija), najvišja. Ne glede na dejstvo, da ti dve državi z lastno proizvodnjo še daleč ne pokrivata niti lastnih potreb po sardinah, bo služila po določilih TR njihova cena kot osnova za usklajevanje oziroma za izravnavanje (Abschöpfung) cen sardin, ki bodo uvožene iz drugih držav, ki niso članice EGS. Tako bo na primer nemški, holandski in belgijski uvoznik, oziroma njihova trgovina, na osnovi TR morala plačati v skupni fond EGS določeno povprečno razliko, ki nastaja med ceno sardin iz Italije ali Francije in ceno sardin iz držav, ki niso članice EGS, če bo uvoznik ali trgovina hotela uvoziti sardine iz teh držav.

Sredstva iz fonda, ki bodo ustvarjena z izravnavanjem cen po prednjem primeru, bodo služila izključno za investiranje, povečanje in modernizacijo ulova rib in ribje industrije v Italiji in Franciji. Enak postopek se bo uporabljal za uvoz konzerv tune, predjedi iz tune in še za nekatere druge ribje konzerve. To pa je tudi namen določil, ki imajo

za cilj uresničitve uvodoma navedenih teženj.

Medtem ko je carina za uvoz ribjih konzerv med članicami EGS s 1. 7. 1968 popolnoma odpadla, bodo carinske bariere za naše ribje konzerve še nadalje v veljavi. Višina te carine znaša od 23 do 26 %. Uvoznik naših ribjih konzerv bo po uveljavitvi tržnega reda dolžan plačati poleg carine v skupni fond še izravnalni znesek, medtem ko bo za uvoz enakih ribjih konzerv iz ene izmed članic EGS oproščen carine in izravnalnega zneska.

Ob uveljavitvi TR bodo države z največjo svetovno proizvodnjo ribjih konzerv, prav tako pa tudi jugoslovanska ribja industrija, močno prizadete. Kljub temu, da npr. italijanska ribja industrija pokriva lastne potrebe le s ca. 20 % (Francija s ca. 25 %) in da niso upoštevane potrebe po sardinah v drugih državah članicah EGS, se kažejo tendence, da bo podkomisija dosledno in čvrsto vztrajala na svojih principih. Uvoz portugalskih sardin v Nemčijo znaša letno ca. 800.000 kartonov, japonskih konzerv tune in predjedi preko 1.200.000 kartonov, svežih haringov iz Norveške ca. 200.000 ton itd.

V cilju, da bi tradicionalni izvoz jugoslovanskih prehrabnih proizvodov v države EGS ne doživel popolne stagnacije ob uveljavitvi TR, se naše državno vodstvo prizadeva doseči vsaj delni kompromis. Zunanjetrgovinska menjava Jugoslavije z državami EGS bi bila lahko boljša, kolikor bi ta integracija pokazala več razumevanja za naše potrebe po vključevanju v mednarodno delitev dela. Naša stališča do EGS so predvsem v tem, da se poišče pot in način za odpravo carinske diskriminacije našega izvoza. Poleg tega cilja je imel nedavni obisk naših gospodarstvenikov v Bruxellesu najbrž tudi namen, da ob novo nastalih pogojih z uveljavitvijo TR pridobimo še določene druge prednosti, nanašajoče se na ta novi režim.

V primeru, da bi si pridobili status asociirane članice (v pogledu trgovinske menjave), kakor je to primer nekaterih bivših francoskih kolonij in Grčije, bi s tem prišli vsaj do delnih koristi. V tem primeru bi prišlo verjetno do kontingentiranja blaga. Za naše podjetje bi bila taka rešitev vsekakor manj ugodna. Licence za črpanje kontingentov bi se izdajale verjetno na osnovi našega izvoza v povprečju zadnjih dveh do treh let. Ker pa je

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delovni čas v letu 1969

Zaradi izvajanja določb zakona za prehod na 42-urni delovni teden smo v letu 1967 skrajšali delovni teden na 46 ur, v preteklem letu pa na 44 ur.

Glede na sezonski značaj naše proizvodnje smo delovni čas razporedili tako, da smo 6 mesecev delali daljši čas, ostalih 6 mesecev pa krajši čas in tako dosegli zgoraj navedeno povprečje 46 oz. 44 ur na teden.

V preteklem letu smo v mesecih januarju, juniju, juliju, avgustu, septembru in oktobru delali po 46 ur na teden, v ostalih mesecih pa po 42 ur na teden.

Na podlagi zgoraj navedenega zakona bomo morali s 1. 1. 1970 preiti na 42-urni delovni teden.

Glede na obstoječe stanje podjetja in na delovne pogoje predlagamo, da ostanemo v tekočem letu pri lanskoletnem delovnem času, to je povprečno 44 ur na teden s tem, da delamo v prvih 6 mesecih po 42 ur na teden, v ostalih pa po 46 ur na teden.

V zvezi s tem predlagamo delavskemu svetu, da sprejme naslednje sklepe:

1. Delovni čas v podjetju Delamaris v letu 1969 je povprečno 44 ur na teden in se razporedi takole:

a) v času od 1. januarja do 30. junija po 42 ur na teden;

b) v času od 1. julija do 31. decembra po 46 ur na teden.

2. V prvi polovici leta (od 1. 1. do 30. 6. 1969) so sobote dela prosti dnevi, razen naslednjih sobot, ko se v podjetju dela:

- 4. januarja
- 8. februarja
- 15. marca
- 26. aprila
- 17. maja
- 21. junija

3. V drugi polovici leta (od 1. 7. do 31. 12. 1969) so sobote delovni dnevi, razen naslednjih sobot, ko se ne dela:

- 5. julija
- 2. avgusta

- 27. septembra
- 25. oktobra
- 22. novembra
- 27. decembra

4. V primeru morebitne nujne potrebe lahko upravni odbor v okviru predvidenega delovnega časa določi za celo podjetje kot dela prosto soboto oziroma kot delovno drugo soboto v istem mesecu.

Za posamezne delovne enote pa se za morebitne spremembe razporeditve delovnega časa pod istimi pogoji pooblašča glavni direktor podjetja.

Delavski svet je na seji dne 16. 1. 1969 osvojil dani predlog.

Dr. Branko Furlan

ALI JE POTREBNA ANALIZA O 42-URNEM DELOVNEM TEDNU?

Skupščina občine Izola je na 79. seji dne 24. decembra 1968 med ostalim obravnavala informacijo o izvajanju programov delovnih organizacij za prehod na skrajšani delovni čas, ki ga določa Temeljni zakon o uvedbi 42-urnega delovnega tedna in pri tem ugotovila, da je večina delovnih organizacij na območju občine Izola v letu 1968 izdelala programe za prehod na skrajšani delovni teden in to tudi izvajala z malenkostnimi odstopanji.

Glede na to, da večina delovnih organizacij pri sestavljanju polletnih obračunov in zaključnih računov ni napravila analiz o poteku priprav za prehod na 42-urni delovni teden in o tem, v kakšni meri so izpolnjeni pogoji za prehod na skrajšani delovni čas, je Skupščina občine Izola sprejela naslednje

PRIPOROČILO:

Delovnim organizacijam na območju občine Izola se priporoča, da pri sestavljanju zaključnih računov za leto 1968 pripravijo analize o poteku priprav za prehod na 42-urni delovni teden in jih predložijo v obravnavo delovnim skupnostim.

Skupščina občine Izola

EVROPSKA GOSPODARSKA SKUPNOST (EGS) IN IZVOZ NAŠIH RIBJIH KONZERV NA TA TRŽIŠČA

(Nadaljevanje s 3. strani)

izvoz naših ribjih konzerv v države EGS padel prav v teh letih za približno 50 %, bi bil tak način izvažanja za nas lahko usoden, še posebej, ker sta naša proizvodnja in plan izvoza za leto 1969 usmerjena na znatno povečanje svojega obsega.

Kot so že primeri pri nekaterih drugih proizvodih, bo tudi v ribji industriji pri nekaterih članicah EGS odigral pomembno vlogo tuji — zlasti ameriški — kapital v cilju, da si bo proizvod, izdelan na ozemlju EGS, na tak način pridobil potrebno spričevalo in bo kvalificiran tako, da bo kot tak pridobil vse pravice, ki jih imajo drugi proizvodi, izdelani v državah EGS.

Uvedba takega sistema bo prinesla dalekosežne posledice pri izvozu ribjih konzerv. Preusmeritev tokov prometa z blagom pa se že odraža pri tistih proizvodih, ki so že prišli pod udar TR (mlečni proizvodi iz Danske, perutnina iz ZDA itd.).

Boris GREBENC

PREDSEDNIKOVO VOŠČILO

Z veseljem ugotavljamo, da so vaši samoupravni organi razumeli potrebe naših športnih društev in tako odobrili ustrezna sredstva v te namene in jih nakazali Občinski zvezi za telesno kulturo. Za razumevanje in pomoč se vam v našem in v imenu društev ter vseh športnikov Izole iskreno zahvaljujemo.

Istočasno vam želimo v letu 1969 veliko sreče in uspehov.

Predsednik SO Izola:

Jernej Humar, l. r.

Nekatera pereča vprašanja pokojninskega zavarovanja

Plenum Obalnega sindikalnega sveta Koper je bil na seji dne 17. 1. 1969 seznanjen s pismom predsednika Sveta Zveze sindikatov Jugoslavije o predlogih plenuma ZSJ glede uresničitve političnega stališča VI. kongresa ZSJ za skrajšanje pokojninske dobe. Plenum OSS ima v zvezi s tem za potrebno posebej podariti:

— podpiramo predloge Sveta Zveze sindikatov Jugoslavije v tem smislu, da pristojni organi čimprej sprejmejo ustrezne rešitve z ugodnejšimi pogoji za predčasno upokožitev s 35 leti de-

lovne dobe za moške oz. 30 leti za ženske kot so sedaj; pri tem pa je treba gledati na to, da se primerno stimulira nadaljnjo zaposlitev do 40. leta delovne dobe (vsaj nekoliko višji odstotek od pokojninske osnove za vsako leto zaposlitve po 35 letih dela kot prej!); takšne rešitve pa je ustrezno kombinirati z bolj izdelanim sistemom beneficiranja delovne dobe na težkih in zdravju nevarnih delih in odpraviti tudi sedanjemu nesmisel, da se beneficira samo delovna doba po letu 1945; nesprejemljivo je tudi stališče absolutiziranja starostne meje kot pogoj za upokožitev, ker pomeni to za delavce, ki začnejo zgodaj delati in delajo neprekinjeno, podaljševanje delovne dobe celo preko 40 let; in če že pri določeni starosti nekdo pridobi pravico do pokojnine na pr. že z 20 leti delovne dobe, ne bi bilo prav, tudi ne v skladu z načelom, da je osnovno za pokojnino prispevek posameznika, če pravice do

pokojnine ne bi pridobil delavec z delovno dobo 40 let, četudi mu manjka kakšno leto do običajne starostne meje;

— z enako nujnostjo je potrebno spremeniti določilo zakona o pokojninskem zavarovanju (97. člen) glede usklajevanja pokojnin z gibanjem življenjskih stroškov in sicer v tem smislu, da se to prenese v pristojnost skupščin zavarovancev v posameznih republikah; to zaradi tega, da se odpravi sedanje ekonomsko in politično nevzdržno usklajevanje vseh pokojnin v enakem odstotku, kar vsako leto še bolj povečuje razlike med tako imenovanimi starimi in novimi pokojninami, in je zato potrebno določiti za manjše pokojnine višji, a za višje pokojnine nižji odstotek, ker je to tudi v skladu s strukturo potrošnje posameznih kategorij upokožencev; potrebno je doseči spremembo zakona takoj, da bi se že usklajevanje za leto 1969 lahko izvršilo po novem.

Sanacijski program

Komisija za higiensko-tehnično in protipožarno službo je na svoji seji osvojila sanacijski program za letošnje leto in ga bo posredovala samoupravnim organom v sprejem.

Program predvideva:

— gradnjo skladišča nevarnih materialov;

— izboljšanje delovnih razmer v strojnem oddelku (beljenje, barvanje strojev, pojačanje razsvetljave, krpanje tlaka);

— ureditev klimatskih razmer v oddelku predelave svežih rib v obratu Iris;

— gradnjo nove butanske postaje in montažo novega omrežja z vsemi armaturami;

— izboljšanje delovnih razmer pri kuhanju sodov in zabojev (modernizacija postopka);

— dokončanje del na strelovodnih napravah;

— selitev mehanične in elektro delavnice v ustrezne prostore v obrat Iris;

— gradnjo nakladalne rampe v obratu Argo;

— odstranjanje nerabljenih električnih instalacij po delovnih prostorih;

— uskladitev elektroinstalacije z ustreznimi predpisi;

— ureditev naprav za izvlačenje ladij.

Za uskladitev gradnje sanitarij in garderob z novimi predpisi je komisija soglasna, da se za to predvidi daljši rok, t. j. do leta 1971.

Iz programa komisije

MALO RABLJENO KOPALNO

KAD in umivalnik ugodno prodam, Rudl Zvezda — Izola, Ul. oktobrske revolucije št. 27.

PRODAM NOV, NERABLJEN

električni šivalni stroj! Stroj je avtomatski. Naslov v uredništvu časopisa.

Novi vodja FRS

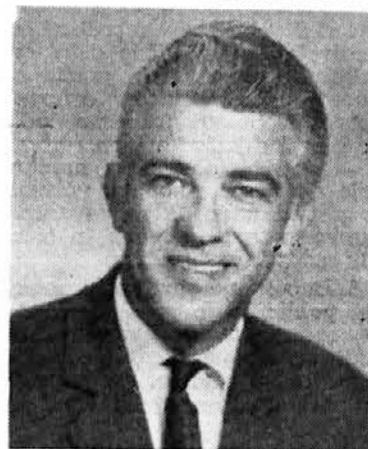
Dolgoletni vodja finančno-računovodskega sektorja Zvonko GRAHEK je bil lani imenovan za direktorja sektorja prodaje. Na izpraznjeno delovno mesto je UO do zasedbe imenoval vršilca dolžnosti Karla CUDRA.

Dne 14. maja 1968 je upravni odbor po opravljenem razpisu imenoval za vodjo finančno-računovodskega sektorja Bojana REHBERGERJA iz Izole, Ulica oktobrske revolucije 16. Od imenovanja do zasedbe delovnega mesta v začetku tega meseca je minilo več mesecev. Bojan REHBERGER je bil kot dosedanji načelnik oddelka za finance SO Piran vezan na daljši odpovedni rok.

Novi vodja finančno-računovodskega sektorja ima dolgoletne izkušnje v vodenju finančnih poslov. Osem let je bil načelnik oddelka za finance SO Izola. Ob pri-

četku dela med nami mu želimo mnogo uspehov in sodelovanja z uredništvom »Našega glasa«.

Glavni urednik

Bojan Rehberger

V LETU 1968 POLPROIZVODI NEKOLIKO POD PLANOM

Rafinacija olja	91,1 %
Pločevinasta embalaža	90,8 %
Paradižnikova pulpa	140,0 %
Soljenje rib	94,2 %
Vložena zelenjava	80,7 %
Mesni ekstrakti	70,6 %
Omotnice	40,5 %
Lastni ulov rib	90,8 %
Skupaj polproizvodi	87,9 %

Iz poročila priprave dela

Skupščina občine Izola je sklepala o obrtništvu v Izoli

1. Razvoju obrti v primerjavi z ostalimi gospodarskimi panogami je bilo ves čas po osvoboditvi do danes posvečeno pre malo skrbi, zato je le-ta zaostal za razvojem ostalih gospodarskih panog tako po obsegu, kvaliteti in kadrovski strukturi. Vse to narekuje širšo obravnavo te problematike, določitev enotne davčne politike na območju Slovenije kot enotnega tržnega prostora (ni razlogov za tako različne stopnje prispevkov in davkov, ki jih predpisujejo posamezne občine, zato naj te dajatve urejajo republiški predpisi), uskladiitev in dopolnitev zakonodajnega sistema, ki ureja področje obrti, kot n. pr. potreba po izdaji spremembe zakona o obrtnih delavnicah samostojnih obrtnikov, ki ga je zbornica že predlagala ipd.

2. Problem vzgoje kadra s področja obrti narekuje nekatere ukrepe, in sicer:

— sprememba programa pouka na srednjih strokovnih šolah, ker ne ustreza potrebam oz. zahtevam. Prosvetni delavci so samovoljno, brez predhodne konzultacije z gospodarstvom podaljšali trajanje teoretičnega pouka, ne glede na to, da za podaljšani pouk ni sredstev na razpolago. Učenci po končani šoli niso pokazali potrebnega znanja pri praktičnem delu in so se morali v večini primerov v zaposlitvi šele uvajati v praktično delo. Podaljšanje teoretičnega pouka za ponavljanje predmetov osnovne šolske izobrazbe (slovstvo ipd.) se v praksi kaže kot nepotrebno.

— Potrebe obrtništvu narekuje sprejetje zakona o učencih v gospodarstvu, ki bo ustrezal potrebam razvoja obrti in ostalih gospodarskih panog.

3. Dopolnilna obrt kot postranski poklic se je po obsegu zelo razmahnila, tako uslužnostna kot tudi proizvodna. Slednja sicer ni dovoljena. Zaradi privilegirane položaja napram redni obrti in

gospodarstvu (pavšalno obračunavanje prispevkov — minimalne obveznosti do družbe — nimajo rednih prispevkov od osebnega dohodka ipd.) obračunava svoje usluge v čistem znesku, s tem zbija tržno ceno gospodarstvu in redni obrti. Dopolnilno obrt opravljajo v pretežni meri delavci, ki so sicer redno zaposleni. Delovno razmerje jih pa veže le zaradi urejanja socialnega zavarovanja, stranke delovne organizacije pa napotujejo, naj naročijo delo v popoldanskem času. To povzroča v delovnih organizacijah več problemov, kot nedisipliniranost v rednem delovnem času, zmanjšan interes do dela in razvoja delovne organizacije, zmanjšanje števila strank ipd. Iz tega sledi, da je treba:

— izenačiti obveznosti dopolnilne obrti z obveznostmi redne obrtne dejavnosti;

— poostri inšpekcijsko službo, da bo odklanjala pojave nezakonitosti (proizvodna obrt), davčnih utaj (finančna inšpekcija) ipd.

4. Strokovni odbori se v načelu strinjajo z vodenjem poslovnih knjig, vendar poenostavljenih. Poseben problem pa nastaja pri ocenjevanju verodostojnosti poslovnih knjig obrtnikov, ki opravljajo izrazito uslužnostno dejavnost (brivci, frizerji, fotografi, čevljarji ipd.). Tudi te knjige naj se priznavajo kot dokument, oz. osnova za obdavčitev.

5. Davčna politika naj bo usmerjena tako, da bo vzbudila interes za čimvečje vlaganje sredstev v razširjeno reprodukcijo, t. j. povečanje dejavnosti.

6. Panoga obrti ne dosega predvidenega razvoja po planu. Eden od vzrokov za to je pomanjkanje investicijskih sredstev za enostavno in razširjeno reprodukcijo. Ker je obrt del splošne turistične dejavnosti, je razvoj obrti na Primorskem z ozirom na

razvoj turizma še bolj potreben. V ta namen se predlaga:

— Usmeritev dela sredstev bivših investicijskih skladov za razvoj obrti.

— Mobiliziranje sredstev zasebnikov za tovrstno dejavnost.

Za uspešno mobilizacijo denarnih sredstev je nujno potrebno izenačiti pogoje gospodarjenja v zasebnem kot družbenem sektorju. Zasebni sektor je izenačiti tudi v pogledu pravic socialnega zavarovanja in nadomestil v času odsotnosti z dela — pri vpoklicu na orožne vaje, boleznih ipd.

7. Ker je skrb za razvoj obrti ena od osnovnih skrbi občinskih skupščin, naj le-te posvetijo programiranju razvoja večjo skrb. V programih naj predvidijo možnosti izgradnje poslovnih prostorov (omogočanje izgradnje, kreditiranje izgradnje komunalnih objektov), naj vplivajo pri stanovanjskih podjetjih, da bodo sredstva, ki jih dobivajo od najemnin za poslovne prostore, vlagala ponovno v adaptacije in gradnjo poslovnih prostorov in ne prelivala v izgradnjo drugih objektov.

Ugotovljeno je, da obrt pri dodeljevanju kreditov — investicijskih, ni bila enako tretirana kot ostale gospodarske panoge, čeprav bi morala zaradi slabe akumulacije uživati celo določene bonitete. Obrti naj bi omogočili najemanje investicijskih kreditov (tako za izgradnjo poslovnih prostorov, kot tudi za plačilo prispevka za ureditev mestnega zemljišča) pod takimi pogoji, da bi kredite vračala, ko bi v novih objektih že poslovala.

8. Smatramo, da težnje za organizacijo posebne zbornice za obrt in težnje za organizacijo oz. ustanavljanje zasebnih organizacij — združb — niso utemeljene in niso potrebne. Obrt je enotna gospodarska panoga tako družbena, kot zasebna in se mora razvijati skladno z ostalim gospodarstvom. Zaradi razdrobljenosti te dejavnosti pa je potrebno povečati strokovne službe za področje obrti pri GZ SRS kot tudi na terenu.

DOSEŽENA PROIZVODNJA PO DELOVNIH ENOTAH V LETU 1968

Predelava rib	90,4 %
Proizvodnja juh	84,0 %
Hranila v prahu	119,6 %
Predelava paradižnika	104,3 %
Proizvodnja embalaže	91,3 %

Če upoštevamo še proizvodnjo oplemenitenja maščob in osvežilnih robčkov, ki ni bila planirana, je letni plan proizvodnje dosežen s 100,5 %.

Iz poročila priprave dela

Dopisujte

v

Naš glas

O delu samoupravnih organov in informiranju kolektiva v letu 1968

DELAVSKI SVET

Delavski svet je najvišji organ upravljanja podjetja in šteje 45 članov. Vsaka delovna enota voli najmanj enega člana v delavski svet. Člane DS volimo za dve leti. Vsako leto izvolimo na novo polovico članov. Volitve so bile meseca maja 1968.

V preteklem letu je DS zasedal dvanaajstkrat, t. j. najmanj enkrat mesečno s povprečno udeležbo 63 %. Vse seje so bile izven delovnega časa.

Delavski svet je v glavnem razpravljal in sklepal:

— o zaključnem računu za leto 1967;

— o tromesečnih obračunih;

— o letnem in perspektivnem planu;

— o doseganju proizvodnje in prodaje ter problematiki v tej zvezi;

— o splošnih aktih;

— o delovnem času in 42-urnem delovnem tednu;

— o investicijah in novih proizvodih;

— o razširitvi predmeta poslovanja;

— o razpolaganju in uporabi sredstev skladov in najemanju posojil;

— o odpisih pokvarjenih ali manjvrednih surovin;

— o delu posameznih sektorjev in glavnega direktorja.

Delavski svet je izvolil novi upravni odbor, imenoval komisije in sklepal o drugih manj važnih zadevah, za katere je pristojen po statutu. Z večino prej navedenih zadev je bil poprej seznanjen celoten kolektiv na sklicanih zborih delovnih enot, za katere je vedno moral dati iniciativo predsednik DS ali drugi delavci ter organizacije. Nikdar ni prišla iniciativa od spodaj navzgor. Za vse seje delavskega sveta in glavne točke dnevnega reda je bilo pripravljeno pismeno gradivo in predhodno odpisano članom, razen za izredne seje.

UPOKOJENI SODELAVCI

Konec leta 1968 in v začetku tega leta so iz našega podjetja bili upokojeni naslednji delavci:

Jože Bajt, Henrik Rudl, Slavko Grbin, Frančiška Tripar, Marko Opašič, Ivan Radošević, Ivanka Trbižan in Ivan Krebelj.

Zaslужnim sodelavcem želi naše uredništvo in celotni kolektiv še mnogo zdravih in srečnih let življenja v mirnem, z delom pridobljenem počitku.

Davorin Reščič

UPRAVNI ODBOR

Izvoljen je bil na seji delavskega sveta. Šteje 11 članov. V letu 1968 je imel 28 sej z 82 % udeležbo na sejah. Glavni direktor je član UO po svojem položaju in je bil prisoten na vseh sejah, razen ko je bil na službenem potovanju.

Na seje UO so vabljeni tudi namestniki članov, vodje sektorjev in predstavniki družbeno-političnih organizacij. Njihova udeležba ni vedno zadovoljiva. Isto je na sejah DS, kjer so poleg teh vabljeni še predstavniki svetov DE, komisij in predsedniki zborov DE.

Upravni odbor kot drugi predstavniki organ upravljanja, izvoljen posredno od delavskega sveta z nalogo odločanja o poslovanju delovne organizacije v okviru danih pristojnosti, je uspešno obravnaval tekočo problematiko podjetja in dajal predloge delavskemu svetu in drugim organom.

SVETI DELOVNIH ENOT

Celotno podjetje je razdeljeno na 9 delovnih enot. Vsaka enota ima svoj 5-članski svet z določenimi skupnimi pristojnostmi. Njihova aktivnost je odvisna od problematike posamezne enote in iniciative članov in predsednika.

Posamezne enote so imele v letu 1968 po evidenci zapisnikov v tajništvu samoupravnih organov naslednje število sej:

— Predelava rib	4
— Proizvodnja juh	2
— Predelava paradižnika	—
— Hranila v prahu	—
— Ribolov	15
— Proizvodnja embalaže	5
— Vzdrževanje in energetika	17
— Komerzialne službe	2
— Splošne službe	3

Sveti delovnih enot so obravnavali predvsem kadrovske spremembe v enoti, razen DE ribolov, vzdrževanje in energetika, proizvodnja embalaže in predelava rib, ki so se poslužili tudi drugih statutarne pristojnosti pri problemih enote.

KOMISIJE DS

Delavski svet ima kot svoje pomožne organe z določenimi opisanimi nalogami 9 komisij. Komisije imajo od 3 do 9 članov. Komisijo vodi predsednik, ki ga imenuje DS.

Stalno delajo naslednje komisije:

— komisija za gospodarsko-finančna vprašanja,

— komisija za perspektivni razvoj in investicije,

— komisija za higiensko-tehnično protipožarno službo,

— komisija za družbeni standard,

— komisija za tehnične izboljšave,

— komisija za kontrolo kakovosti surovin, polizdelkov in izdelkov ter za ugotavljanje škod v podjetju,

— komisija za proučevanje nagrajevanja,

— komisija za izobraževanje,

— komisija za varstvo delovnega reda.

Nedelavna je bila le komisija za tehnične izboljšave. Vse ostale komisije so se sestajale in obravnavale posamezne predloge za najvišji samoupravni organ ali reševale zadeve v lastni pristojnosti.

INFORMIRANJE

Po sklepu UO je z mesecem julijem 1968 po nekajmesečnem premoru in odpovedi honorarnega urednika začel ponovno izhajati list »Naš glas« z novim uredniškim odborom in glavnim urednikom. Interno glasilo »Naš glas« od tedaj izhaja mesečno. Izšlo je 5 števil na dvanajstih straneh z enkratno objavo tudi pravilnika o izobraževanju. Namen internega glasila je, da članom kolektiva prinaša podatke o delu organov upravljanja in drugih samoupravnih organov, o doseženih uspehih podjetja, o posebnih uspehih posameznih delovnih enot in posameznih članov delovne skupnosti, podatke o delu družbeno-političnih organizacij podjetja, o delu občinske skupščine in njenih organov ter o drugih vprašanjih, ki so posredno ali neposredno povezana s poslovanjem podjetja.

Uredništvo in glavni urednik ugotavljata, da ni dopisnikov in člankov iz neposredne proizvodnje in prodaje, ki je v podjetju glavna dejavnost, in so zato ob vsaki izdaji težave z iskanjem potrebnega števila člankov za redno izdajo lista. V bodoče bi morali honorirati tudi prispevke dopisnikov. Za izdajo lista so za delo, ki spada izven delovnega časa, honorirani lektor, strojepiska in glavni urednik.

Druga vrsta informiranja članov kolektiva je prek oglasnih desk, za katere nihče ne odgovarja. Oglasne deske so v vseh treh obratih in v posameznih oddelkih. Razobešajo se glavni sklepi DS in drugih organov, vabila na seje, oglasi, pravilniki in drugi materiali, ki se nanašajo na delo in življenje celotnega kolektiva.

(Nadaljevanje na 8. strani)

O DELU SAMOUPRAVNIH ORGANOV IN INFORMIRANJU KOLEKTIVA V LETU 1968

(Nadaljevanje s 7. strani)

Oglasne deske niso zavarovane z mrežo ali steklom, zato so izpostavljene tudi slabemu vremenu in se dragocen material uniči.

Nadaljnja oblika informiranja, ki je tudi najuspešnejša, so zbori delovnih enot. V letu 1968 so bili sklicani trikrat po vseh delovnih enotah. Na zborih je bilo obravnavano: reorganizacija sektorjev, spremembe statuta, pravilnika o delitvi OD, zaključni račun in periodični obračuni, plan za leto 1968, pravilnik o izobraževanju, perspektivni plan in proizvodnja ter prodaja.

Za tekoče informacije 1500-članskega kolektiva je v današnjih pogojih gospodarjenja in samoupravljanja že potrebna informativna služba oz. referent za informiranje. Dogaja se, da hočemo vsi informirati, nihče pa ni za to zadolžen. List »Naš glas« bi moral zaradi hitrega obveščanja izhajati dvakrat mesečno v manjšem obsegu, kar pa zahteva celega človeka.

Tajnik
samoupravnih organov

Pregovori

Oko in prijatelja rani najmanjša stvar.

Etiopski
Pohlep je največji izvor bolečin.

Indijski
Zenski jezik je močnejši od samurajevega meča.

Japonski
Lepa ženska je kot školjka, le redkokdaj najdeš v njej biser.

Indonezijski
Dober konj, oster meč in zvesta žena — raj na zemlji.

Arabski
Modrec ve, da ne more premagati puščave.

Arabski
Karkoli delaš, delaj preudarno, in misli na konec.

Latinski
Dan se pozna po jutru.

Srbski
Z enim samim novčičem v žepu ne moreš kupiti kraljestva.

Nemški
Bogastvo mladine je navdušenje, bogastvo starejših pa modrost.

Angleški
Denar dela denar, uboštvo pa uboštvo.

Angleški
Miš pač ne more in ne sme verjeti mački.

Irski
Aktualen Delamarisov pregovor pa bi bil: slana riba se pokvari, ker se dvakrat pere, ljudje se pokvarijo, ker se jih ne pere.

Zveza združenj borcev NOV Občinski odbor Izola je našemu kolektivu poslal ob novem letu naslednjo

ZAHVALO

Ob zaključku leta ugotovljamo, da ste nam v minulem letu nudili toliko pomoči in razumevanja za naše delo in potrebe, da vam gre za to posebna zahvala.

Naša iskrena želja je, da vaš kolektiv tudi v bodoče ohrani takšen odnos do naše organizacije in s tem v praksi izpričuje svoj patriotizem in domoljubje.

V letu 1969 vam želimo obilo poslovnih uspehov ter osebne sreče vsem članom vašega kolektiva.

Adrijan ČUK

V prometni nesreči je na prvi dan novega leta zjutraj tragično preminil novi član našega kolektiva

VLADO LOGAR
električar

Delovni kolektiv Delamaris ga bo ohranil v trajnem spominu.

V prometni nesreči je sredi neumornega dela preminil v 50. letu starosti

STOJAN CINK
iz Kopra

večletni inšpektor dela tudi za naše podjetje.

Vsi, ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v trajnem spominu.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti drage mame se iskreno zahvaljujem sodelavcem kombinata za izraze sožalja, spremstvo na pogrebu in poklonitev venca.

Davorin Reščič

ZAHVALA

Ob izgubi moje ljube mame se toplo zahvaljujem sodelavcem za sočustvovanje z menoj.

Rozita Hrvatčič

»NAS GLAS« izdaja kolektiv Kombinata konzervne industrije »Delamaris« Izola. — List urejuje uredniški odbor skladno z 229. členom statuta kombinata Delamaris v sestavi: Rajko MAKOVEC, predsednik, Davorin REŠČIČ, Mihaela TREBSE, ing. Dušan FERLUGA, Marjan MIKLOŠIČ, Gregor KIRN, Cvetko ROS, člani. — Lektor: Gregor KIRN, strojepiska: Stana KOMEL. — Glavni in odgovorni urednik Davorin REŠČIČ. — Tiska tiskarna CZP Primorski tisk Koper. — List dobijo člani kolektiva brezplačno.

Drobni nasveti

Kaj bomo vzeli s seboj, je odvisno od tega, kam gremo na dopust, kdaj gremo (pozimi, poleti) in s kakšnim prevoznim sredstvom. Če bomo hodili po gorah in nosili vso prtljago na hrbtu, jo bomo omejili na najnujnejše. Če bomo potovali iz kraja v kraj, bomo preiščeno napolnili primerno velik kovček in potovalno torbo. Če bomo odšli z osebnim avtomobilom, bo naša prtljaga lahko obsežnejša, vendar usklajena s prostornino in nosilnostjo avtomobila. Če potujemo z avtobusom ali vlakom do cilja, kjer bomo ostali ves čas dopusta, potem si laže privoščimo tudi stvari, ki niso najnujnejše, bi jih pa pogrešali.

Oblačilu podaljšajo življenje obešalniki, ki se natanko prilagodijo kroju oblačila na ramenih.

Mnoga zmečkana oblačila se zravnajo na vlažnem zraku (čez noč na balkonu) ali v pari (kopalnica).

Tudi obleke potrebujejo počitek, da zdržijo dlje, zato ne nosimo dan za dnem iste obleke.

Žamet se zelo hitro zaprašja in ga je treba često krtačiti. Laže ga bomo skrtačili, če krtačo prej pomočimo v suho sol. Močno zaprašeno žametno obleko je bolje čistiti z nekoliko vlažno gobo.

Kupimo vsaj dva para enakih nogavic, da imamo tako tri pare — od vsakega para ostane ponavadi ena nogavica.

Nove nogavice preperemo, preden jih oblečemo; dlje bodo zdržale. Nekatero preperemo zato, da se v členkih ne gubajo in »sučejo«. Vsakodnevno pranje najlonk je zakon.

Na otroških oblačilih podložimo komolce, še preden so se popolnoma zlizali.

Zadrge, posebno na zimskih oblačilih, večkrat natremo s svečo ali rahlo premažemo z vazelinom (s staro zobno krtačko), da bodo gladko tekle tudi v vlažnih dneh.

Tudi v šali je resnica

Socializem brez človečnosti je kakor poljub brez ljubezni.

Nekateri so tako obremenjeni z ljubeznijo, da se težko premikajo.

Bolj pereče kot pomanjkanje bogastva in znanja je pomanjkanje smisla za sožitje.

Podobno kot lahko naredimo vino iz grozdja, lahko gradimo socializem tudi za ljudi.

T. J.